

ли на земљу, са стотинама милиона полуљуди - полуинсеката, са срцима устремљеним само према земљи, људи који прождиру једни друге, људи - самољубаца, сластољубаца, парељубаца, немиротвораца, људи опсједнутих тамним силама које су се залијепиле за њих - ужаснули бисмо се и задрхтали. Тек тада би се пред нама појавила јасна слика безусловне немогућности спасења "природним" путевима. Наклапања окулиста о еволуционо-

постаје вјечни живот човјеков. Слава спасењу Христовом! Уистину, ми ништа своје немамо, осим свог, у праху лежећег, достојанства људског. И из тог праха ми ничемо благодаћу Христовом и искром се возносимо на небо. Али, возносимо се, само под условом да се у нама запалила та искра љубави према Богу, да смо способни да се душом одгурнемо од свега што је смртно у свијету, да смо способни да примижетимо то смртно и у

Сазнавши да Господ пролази, јерихонски слепац поче да виче. И његов глас је допро до Господа. Ништа што је окружавало Господа није могло да му засмета да чује. И позвавши га, Господ му поврати вид. Тако је и у свако време и на сваком месту: Господ не само да пролази већ и борави. Он управља целим светом. По људском суду Он, дакле, има много брига. При томе га и збор анђела окружује својим славословљем. Међутим, ако ти решиш да подигнеш свој глас, слично јерихонском слепцу, ништа неће засметати да твој глас допре до Господа. Он ће чути и испунити твоју молбу. Ствар није до Господа. Он је близу и све што ти је потребно, код Њега је већ спремно. Само се на тебе чека. Реши се да подигнеш свој глас до те мере да Господ може да те чује и одмах ћеш све добити. Која је то мера? Вера, нада и преданост вољи Божијој. Међутим, и те мере имају своје мере. Какве треба да буду те мере? Питај онога ко се молио и добио тражено. Он ће ти рећи: "Молио сам се ја за то и то и добио сам тражено. Сада ми је потребно ово и ово. Молим се и не добијам, а знам и због чега: јер, никако не могу да дођем до мере молитве какву сам раније имао". Одатле проистиче да се та мера не може одредити са стриктном тачношћу. Само је једно тачно одређено: да дело зависи од нас, а не од Господа. Чим доспеш до способности да примиш, неизоставно ћеш добити.

свети Теофан Затворник

реинкарнационом кретању човјечанства према висинама би нам се открило - у најбољем случају - као безумно. Видјели бисмо да се тама над човјечанством не разрјеђује, него да се, напротив, згушњава... Схватили бисмо како класове, макар они били и са једним јединим зрном, беру небески жетеоци и носе на небо, како најмања искра Христова у човјеку - као једино зрно у класу - већ спашава тог човјека. Све тамно се прецртава, отсијеца, узима се само та једна искра, и она

најмањем и најбезначајнијем, и да га одгурнемо од себе. Префињена осјетљивост према најмањем у себи биће за нас показатељ здравља наше душе. Ако атоми заиста у себи крију тачне сунчеве системе, онда је то прекрасан примјер органске једнородности сваког гријеха: малог и великог..

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

36. НЕДЕЉА ПО ДУХОВИМА

Лк. 18, 35 - 43, зач. 93; 1Тим. 1. 15 - 17; зач. 280.

свети Григорије Богослов,

архиепископ Јован (Шаховској)
АПОКАЛИПСА СИТНОГ ГРИЈЕХА

Савремени човјек нема кад да се замисли над јединствено важним питањем, питањем које се тиче - не овог кратког 60-70-годишњег живота, него вјечности његовог бесмртног постојања у новим, величанственим условима. Прогутан сасвим криво схваћеном "праксом", савремени човјек, утонуо у свој практично-земаљски живот, мисли да је он и уистину "практичан". Каква очајна заблуда! У тренутку своје неизбјежне (њему увијек блиске) такозване смрти, он ће се својим очима увјерити - како је мало он био практичан, када је сводио питање практичности на потребе свог желуца и када је сасвим заборавио на свој дух.

А до тада, човјек стварно "нема кад" да се замисли над елементарним законима свог живота. И, несрећни човјек неописиво пати од тога. Као дијете које се непрестано дотиче ватре и плаче, човјечанство се непрестано опрљује огњем гријеха и похоте, и плаче, и пати... не бивајући свјесно стања своје духовне дјетињастости, која се у Јеванђељу назива "сьепилом", а која, заправо, и јесте реално сьепило срца, без обзира на присутност физичких очију.

Човјечанство само себе убија кроз гријех, и сваки човјек чини то исто. Узбуркујући се, узбуђујући се злом, разубавајући своје најприземније нагоне, човјечанство себи спрема страшну судбину, као што то чини и сваки човјек који иде тим путем. Онај који сије вјетар - жање буру. И ето, над тим, јединствено важним питањем - "нема се кад" замислити... "Живи (садашњим) тренутком", "шта треба да деси - десиће се" - одмахује саму себе душа од - у њој гореће - истине, а та истина каже да душа мора да уђе у себе, да се усредсреди, да проучи привезаности свог срца и поразмисли о свом удјелу у вјечности. Творац свијета је заповиједио човјеку да се брине само за данашњи дан; свијет наређује човјеку да се брине само за "садашњи тренутак", утапајући човјека у море брига о читавом животу!

Тема о морално ситном уопште није ситна. Ту се огледа апокалиптички приговор Божији хришћанском свијету - да је он "заборавио прву љубав своју". Колико ли је само чистија и морално узвишенија чак и та пољубана природа из које је саздано његово тијело! Колико ли је чистији камен који је спреман да завапи против људи који не узвраћају

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

славу Богу, колико ли је чистије цвијеће и дрвеће у свом чудесном кругу живота, колико ли су величанственије покорне Закону творца звијери у чистоти својој. Божија природа не пуши, не дрогира се, не чини разврата, не трује Богом дани плод. Неразумна природа учи човјека - како треба носити Крст послушања Богу у свим бурама и патњама овог живота. Човјек мора да се замисли над тим.

Поредак и у Црквама распоређује да једни буду напасани, а други да буду Пастири, једни да началствују, а други да буду подначални; неко ће представљати главу, неко ноге, неко руке, неко очи, неки ће бити било који део тела ради потребног устројства и користи целини, свеједно да ли је у питању узвишенији или мање битан део тела.

Нека један буде слух, други - језик, неко - рука или шта друго; нека један учи, други нека се учи, а неко опет нека чини добро сопственим рукама, како би помогао потребитом и убогом. Нека један началствује и прима част; други нека се оправда својим служењем. Учитељ нека поучава са усрдношћу; а пророци два или три нека говоре и то редом, а један нека тумачи.

Говорити о Богу - велика је ствар; међутим, много веће дело је очистити себе за Бога, због тога што у злохуду душу не улази премудрост. Нама је заповеђено да сејемо у прави и да сабирамо плод живота, да бисмо се просветили светлошћу познања.

Говори само када имаш нешто боље од ћутања; међутим, љуби ћутање, где је ћутање боље од говора: ти знаш да је веома похвално мудро отворати уста своја; о једном треба говорити, а о другоме само слушати; једно треба одобравати, а друго одбацивати, али без огорчења.

Нисте свесни колико је велик Божји дар - ћутање! Колико је добро да немате потребе у свакој речи, него да имате слободу да одабирате једно, а друго да избегавате и да сами себи будете скривена ризница и речи и ћутања! Свака реч, по природи својој, трулежна је и некорисна, а због супротстављене јој речи своју слободу; а реч о Богу - тим пре што је предмет узвишенији, што је ревност већа, а опасност силнија.

свети Григорије Богослов

Неки мисле да све што се дешава овдје, на земљи, не оставља никаквих последица. Човјеку са нечистом савјешћу, наравно, пријатније је да тако размишља. Али зашто себе лагати? Прије или касније, мораћемо да

увидимо осљепљујућу тајну чистоте стварања свијета.

Ми себе осјећамо као "живот". Па зашто онда себе тако мало цијенимо, и тако плитко осазнајемо Онога Који је створио свјетове, да о овој земљској нашој ускомешаности размишљамо као о једином начину постојања човјека? Ми смо огромно много већи и виши од онога што смо овдје, на земљи, навикли да називамо својим животом; виши смо, чак и од онога

што називамо својим идеалима. Ми смо - зрно, у земљу положено. И зато ми данас и не видимо површину васељене, ону истиниту слику природе, која ће се пред нашим очима отворити у тренутку наше такозване смрти,

односно, за свих, веома брзо.

Шта је то - смрт? Смрт - то уопште није мртвачки сандук, то није одјећа мртваца, није црна трака на реверу, није гроб у глини. Смрт је - када сјеме нашег живота излази на површину земље и стоји под директним зрацима Божијег сунца. Умријети и одгојити зрно живота се мора још овдје, на земљи. То се у Јеванђељу назива "рађање духом", "друго рођење" човјека. Смрт, пак, тијела, представља остатак сјемена у земљи, излазак из земље. Сваког човјека који прими барема мали духовни квасац, макар најнезначајнији јеванђеоски бисер "у себе", очекује - уопште не смрт, па чак ни близу тога. За мртве, пак, духом, наравно - мртвачки ковчег, гробови, црне траке - то су све реалности. И њихов дух неће моћи да изађе на површину истинитог живота, зато што они на земљи, за себе, за гријехе своје, нису умрли.

Као јаје, ми смо за други свијет затворени танком љуском тијела. И љуске наше пуцају једна за другом... Блажен је човјек који у тренутку пуцања те своје љуске бива жив, за будући живот већ формиран организам. А плача је достојно стање оног човјека, из којег исцури безоблична течност... која још може да буде одвратна по свом моралном мирису!

Овдје, на земљи, ми заиста пребивамо у тами духа, у "утробу" духа. Па, зар није злочин ако се, налазећи се у таквом стању, не припремамо за своје стварно рођење, и сматрамо свој мрак - било идеалним безгранично-радосним мјестом живота (као што то сматра оптимистички атеизам), било неразумљивим мјестом бесмислених патњи (као што то сматра атеизам пессимистички)?

Физичким очима смисао, наравно,

није видљив, али је у њега веома лако, више него лако повјеровати, ако се само замислимо над собом и Јеванђељем. О том смислу урла сва природа; о њему почиње да урла и свака пробуђе-на душа човјекова.

Како бисмо ми, "не-одрасли" људи требали пажљиво да се односимо једни према другим... Како у другом треба чувати то израстање, тај излазак на слободни ваздух, на Божије сунце!

Човјек је страшно - и за све - одговоран, и тешко је теоретски замислити несрећу човјека који се, атеистички проживјевши свој земаљски живот, "тако, баш као да ничега нема", одједном нађе лицем у лице са реалношћу која је не само убједљивија и упечатљивија од ове земаљске, него превазилази све наше представе о реалности... Није ли о тим душама патрио Господ у Гетсиманском врту? У сваком случају, и за њих је примио страдање Крста.

Када нас видљиво небо не би одвајало од неба невидљивог, ми бисмо дрхтали од страшне разлике и диспропорције која просто зјапи између анђеоске, торжествене цркве, и наше, земаљске цркве, цркве готово одусталих од војевања, килавих људских душа. Ми бисмо се ужаснули и јасно бисмо схватили истину коју сада не можемо да схватимо: шта је за нас учинио Господ Исус Христос и шта Он чини за сваког од нас. Његово спасење ми доживљавамо готово искључиво теоретски, апстрактно. Али када бисмо увидјели - са једне стране, као снијег бијеле и као муња свијетле чинове чистих духова, огњених, пламених духова који горе љубављу према Богу, љубављу какву ми ни замислити не можемо, духова који су устремљени ка спасењу све твари, и када бисмо - са друге стране, погледа-